

LATVIJAS ŠĶIRNES ZIRGU AUDZĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Reģ.Nr.40008081480, Kalnabeites 8, Siguldas pagasts, Siguldas novads

“Latgales rikšotāju zirgu šķirnes ģenētisko resursu saglabāšanas programmas no 2017. gada līdz 2027. gadam” rezultāti 2017. gadā.

Latgales rikšotāju zirgu šķirnes saglabāšanas mērķis

Programmas mērķis ir saglabāt un izkopt Latgales rikšotāju zirgu šķirni, veicinot šo zirgu kvalitatīvu atbilstību šķirnes vēsturiskajiem parametriem, pilnveidot rikšotāju audzēšanas un darbaspēju pārbaudes tradīcijas Latvijā.

Biedrības LŠZAA pārraudzībā esošās Latgales rikšotāju zirgu šķirnes saglabāšanas programmā iesaistītās audzētāju saimniecības.

No LŠZAA pārraudzības saimniecībām Latgales rikšotāju zirgu šķirnes saglabāšanas programmas prasībām atbilst Elenas Stashuls ganāmpulks, adrese: Rudo kumeļu pauguri, Šļakoti, Kaunatas pagasts, Rēzeknes novads.

LŠZAA veiktie pasākumi programmas ietvaros 2017.gadā

- Dzīvnieku izlase pēc izcelšanās atbilstoši programmas prasībām, iekļaušanai vaislas sastāvā
- Jaunzirgu un potenciālo vaislas ērzeļu vērtēšana
- Lecināšanas plāna sastādīšana

2017. gada pārraudzības datu apkopojums

1. Zirgu vērtēšana

2017.gadā programmas ietvaros novērtēti pieci potenciālie vaislas ērzeļi, t.sk. viens jaunzirgs, un trīs tīršķirnes ķēves (t.sk. divi jaunzirgi).

Jaunzirgu vērtējums

Zirga vārds	Identifikācijas Nr.	Šķirne	Īpašnieks	Eksterjera vērtējums, ballēs							
				8	6	7	7	7	8	8	51
Moj Angel Serebrjanij	LV001000002761	RK	Stashuls Elena	8	6	7	7	7	8	8	51
Gracija	LV001000002763	RK	Stashuls Elena	7	8	7	7	7	7	8	51
Paegļa	LV001000002762	RK	Stashuls Elena	7	7	8	7	6	7	7	49

Saglabāšanas programmas prasībām atbilst četri tīršķirnes ērzeļi: LV060323950003 Herkules, LV001000001414 Gercogs, LV028206650004 Cigars, LV001000002761 Moi Angel Serebrjanij, kurus vērtēšanas komisija rekomendē gatavot sertifikācijai. Eksterjera vērtēšanu un izmēru noteikšana 2017.gadā veica visiem iepriekšminētajiem ērzeļiem, kā arī uzlabotājšķirnes ērzeliem LV001000000122 Lunnij Kameņ (Krievijas rikšotāju šķirnes zirgs).

Ērzeļu izmēri un eksterjera vērtējums pēc 2017.gada vērtēšanas rezultātiem

	Herkules	Gercogs	Cigars	Moj Angel Serebrjanij	Lunnij Kameņ
Skausta augstums, cm	161	158	160	160	152
Krūšu apkārtmērs, cm	190	185	181	180	175
Pēdvidus apkārtmērs, cm	21.5	19.5	20.5	20	20.5
Eksterjera vērtējums					
Tips	8	8	7	8	6
Ķermeņa līnija	7	8	7	6	7
ķermeņa platums	7	7	7	7	8
Priekškājas	7	7	7	7	6
Pakaļkājas	7	8	7	7	7
Gaitas precizitāte	7	8	7	8	8
Kustību enerģiskums	8	8	8	8	7
Kopā	51	54	50	51	49

2. Zirgu iekļaušana saglabāšanas programmā

Par Latgales rikšotāju šķirnes zirgiem (iekļaujami vaislas sastāvā pēc vērtēšanas), LŠZAA atzīst un saglabāšanas programmā iekļauj sekojošus zirgus, turpmāk apzīmējami kā RK (Latgales rikšotājs):

1. Izcelsme grupa

Ērzeļi (Latgales rikšotāji, tīršķirne):

LV060323950003, Herkules, vērtēts 2017.gadā

LV001000001414, Gercogs, vērtēts 2017.gadā
LV028206650004, Cigars , vērtēts 2017.gadā
LV001000002761, Moi Angel Serebrjanij, vērtēts 2017.gadā

Vaislas ķēves (Latgales rikšotāji, tīršķirne):

LV028206650003, Gaipa
LV060323950002, Monšer
LV001000000341, Pavļinka, māte Gaipa;
LV001900000991, Gospaža Gameļton, māte Gaipa;
LV001000002253, Magnolija, māte Monšer, vērtēta 2017.gadā
LV001000002763, Gracija, māte Gaipa; vērtēta 2017.gadā
LV001000002762, Paegļa, māte Pavļinka; vērtēta 2017.gadā
LV001000003178, Acelija, māte Azartnaja;
LV001000003179, Akacija, māte Azartnaja;
LV001000003259, Gitana, māte Gaipa.

2. Izcelsmes grupa

Uzlabetājšķirņu ērzeļi*

LV036824150010, Gubernator
LV001000000122, Lunnij Kameņ, vērtēts 2017.gadā

**Atļauts izmantot vaislā uz iepriekš nosauktajām 1.izcelsmes grupas ķēvēm, viņu pēcnācēji uzskatāmi par Latgales rikšotājiem*

3. Izcelsmes grupa

Krustojumi un ķēves bez izcelsmes*, turpmāk apzīmējami kā RKK.

Uz šo izcelsmes grupu pretendē sekojošas ķēves (sasniedzot darbaspēju minimālās prasības vai pēcnācēju minimālās darbaspēju prasības):

LV036824150002, Lolita
LV039166150002, Riksa
LV036824150008, Latgalija
LV001000000348, Latgales Leģenda
LV001000000349, Večerinka
LV001000000347, Laguna
LV036824150006, Gleidis
LV001000002766, Ladoga
LV001000002662, Ruģiņa
LV001000003263, Dobraja Skazka
LV001000003795, Latgales Gubernija
LV001000003799, Geiša Gleidisa

**Atļauts saglabāšanas programmas ietvaros izmantot vaislā tikai ar darbaspēju vērtējumu katrai no ķēvēm, sasniedzot minimālās šķirnes prasības, pārojumos ar Latgales rikšotāju šķirnes ērzeļiem pēc šķirnes zirgu audzētāju organizācijas, kas īsteno saglabāšanas programmu, apstiprināta lecināšanas plāna. Ja ķēvi nav iespējams novērtēt traumas vai vecuma dēļ, vērtē pēc pēcnācēju darbaspēju rādītājiem, vismaz divi vērtēti pēcnācēji vienā vecuma grupā, vidējais vērtējums pārsniedz šķirnes minimālās prasības.*

3. izcelsmes grupā iekļauto krustojumu ķēvju pēcnācēji no Latgales rikšotāju zirgu tīršķirnei atbilstošiem vaislas ērzeļiem var tikt iekļauti 1. izcelsmes grupā, sasniedzot tīršķirni, ja iegūti, vadoties pēc šķirnes zirgu audzētāju organizācijas izstrādāta lecināšanas plāna, izmantojot 1. izcelsmes grupā iekļautos Latgales rikšotāju šķirnes ērzeļi vismaz divās paaudzēs.

3. Saglabāšanas programmas īstenošana

2017. gadā programmas ietvaros nav iegūts neviens kumeļš (nepieciešams sertificēt vaislas ērzeļus)

Izstrādāts lecināšanas plāns, kas īstenojams pēc vaislas ērzeļu sertifikācijas.

Ganāmpulkā LV0368241 šķirnes prasībām atbilst divi jaunie ērzēļi, kas audzējami kā iespējamie vaislinieki: LV001000003257, Mogučij, dzimis 2015. gadā, un LV001000003796, Muskats, dzimis 2016. gadā.

Tīršķirnes ķēves. Latgales rikšotāju zirgu šķirnē veidojas trīs ķēvju ģimenes – Gaipas, Monšer un Azartnajas ķēvju ģimenes. Par šķirnes ķēvju pamatsastāvu uzskatāmas iepriekšminētās tīršķirnes ķēves un to pēcnācējas no atbilstošiem vaislas ērzeļiem.

Pamatojoties uz izcelsmi, iespējama šādu pārojumu izvēle tīršķirnes ķēvēm:

LV028206650003, Gaipa - LV060323950003, Herkules vai LV001000002761 Moi Angel Serebrjanij

LV060323950002, Monšer - LV028206650004, Cigars

LV001000000341, Pavļinka – ieteicams LV001000002761, Moi Angel Serebrjanij,
LV060323950003, Herkules,
pieļaujams LV001000000122, Lunnij Kamenj

LV001900000991, Gospaža Gameļton - LV036824150010, Gubernator vai cits neradniecīgs,
saglabāšanas programmai atbilstošs ērzelis

LV001000002253, Magnolija, māte Monšer - LV028206650004, Cigars

LV001000002763, Gracija - LV060323950003, Herkules

LV001000002762, Paegļa - LV060323950003, Herkules

5. Sabiedrības izglītošana un šķirnes popularizēšana

2017.gada 7. un 8.septembrī ZS Apkalnmājas Rēzeknes novadā un 12. un 13.oktobrī “Zviedru cepurē”, Kandavas novadā mācībās Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam pasākuma “Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi” apakšpasākuma “Profesionālās izglītība un prasmju apguves pasākumi” ietvaros” - prezentācija “Pārraudzības darbs zirgkopībā. Ģenētiskie resursi jeb vietējās apdraudētās zirgu šķirnes”

Biedrības “Latvijas šķirnes zirgu audzētāju asociācija”

Valdes priekšsēdētāja vietniece

Aija Luse

31.01.2017